

la gent enemiga) hi hagi participat. — ⁸ PDPF però manca PSW, Appel, Rayn., Brunel, *Pansier*, glossa dels docs. ling. de P. Meyer i de Millardet. — ⁹ Rodanès *boudenflà* «enfler, bouffir», llgd. *boudeflà*, delf. *boudouflà* id., prov. *boudenfle*, rodan. *boudunfle* «enflé, bouffi, ocdématiqueux», llgd. *boudenfle*, *boudoufle*, delf. *boudefle* id. (TdF), i *boudenfle-flo*, és la forma literària mistralenca: «tóuti li dono, em' agillesso / descèndon l'escalíe, *boudenflo* de satin», *Calendau* XI, 10.7, prov. *goudounflà* ¹⁰ «gonflier» (ja en Zerbin, c. 1630, Ais de Prov.), llgd. *goudounfle* «gonflé» (en G. Azais de Beziers) (TdF); això sembla estendre's fins al gascó, amb algun representat espars fins al Bearn, car si bé no seria conegut en el bearnès i gascó pirinenc més es- ¹⁵ tesos (cf. tanmateix Rohlf's, *Le Gc.*, 59, res en Lespy-R.), Palay recull un *goudeslat* «gonflé d'orgueil» que és evolució normal de **goude(n)flat* > **goudeblat*, i G. d'Astròs (Gers, S. xvii) va usar un *gatouflat* «prétentieux, joufflu», que és probable que sigui alteració d'un *goud(o)uflat* (com admet TdF) a través potser de llgd. *gautuflat* (ibid.). Aquestes darreres formes deuen estar contaminades per *gauto* 'galta' (cf. fr. *joufflu*); quant a les altres en *gou-* (tan predominants en oc. mod.) també po- ²⁰ den ser secundàries i àdhuc fàcilment explicables per la influència del sinònim fr. *gonflé* (avui molt general en els parlars occitans, cf. it. *gonfiare*, per més que no crec que *gonflat* consti ja com a oc. ant.). Ja intriga més aqueixa *-d-* tan estesa en els ³⁰ parlars occitans moderns, fins a fer que ens preguntem si no pot tenir caràcter originari i valer com a objecció contra l'etimologia que em decanto a admetre; tanmateix la *-t-* no és estranya al Sud de França, com ens mostren el prov. alpí *boutefle* ³⁵ (TdF), els citats gc. antiq. *gououflat* i llgd. *gautuflat*, i especialment el frprov. *bottiflò* «bouffi» (a St. Genis-les-Ollières, prop Lió, Philippon, *Rom.* xx, 317) i el rar oc. ant. *botenflat*; no veig clar si també la *-d-* es pot explicar per una contaminació, en particular la de *faire la godo* (*ba la godo*) «se pavaner», del qual Palay volia derivar el seu *gou- ⁴⁰ deslat*, que és conegut com a bearnès local cap a Ortés i la Chalosse (ja Lespy-R.) i que sembla tenir gran extensió a tot el Midi («fainéant, vaurien», ⁴⁵ «femme paresseuse», «rosse», «bonne personne», etc. TdF). De les dades del FEW I, 663a13-28 resulta però que de tota manera fins en els parlars de França predominen molt les formes en *-t-* com Grenoble *botenflà* «gorgé, regorgeant», Lió *boutiflo*, ⁵⁰ *Terres-Froides botiflo* «enflé», amb ampla extensió en els parlars francoprovençals, però que s'estén també fins als parlars occitans (alv.) del Forés i la Limanha, i fins un roergat se *boutiflà* «se former sur la peau des ampoules» (encara que ⁵⁵ el sentit d'aquest s'hagi desviat un poc), i d'altra banda envia algunes avançades al NO. fins a l'Al-lier i potser el Loire mitjà *boutifler* «enflier» (Centre, Varennes). — ¹⁰ Del Nord i de Toscana. Lomb. (ant.) *budanfion*, modernament *budénfi*; Fanfani ⁶⁰

dóna *butifione* «gonfione» com a usual a Siena, i també sienesos però antics *butenfiare* 'fer el bot, mostrar-se irritat' («aver broncio») i *buténfio* «broncio» (deuen haver estat sempre estranys al toscà i italià literaris: Petrocchi els posa sense explicacions sota la ratlla, i ni tan sols se'n fan eco Tommaseo ni Prati). Cf. Bertoni, *ZRPh.* xxxvi, 1912, 293; resta molt incerta la suggerència d'aquest d'un origen umbre, en relació amb l'itàlic *botulus* 'budell' (llatí, potser d'origen sabèllic) i napol. *abbottare* «gonfiare» (que imagino relacionat amb it. dial. i ant. *bòtta* 'gripau'), (cf. Fokan, *IEW* 481.13ss., i els diccs. llatins de Walde i Ernout, s. v. *botulus*). No sé si val la pena d'insistir-hi: que hi hagi relació amb *bòtta* 'gripau', fr. dial. *bot*, també ho han defensat d'altres (cf. Sainéan, *Sources Indig.* I, 101) i no és inversemblant en si, però ^{zen} quin sentit raja el corrent històric i lèxic? Car no és clar que el sentit zoològic 'gripau' hagi de ser més prop de la font que no concreció d'un sentit general. — ¹¹ Un roms. *bosunflat* «aufgeblasen mürrisch» que citava Scriban, potser no hi té gaire relació, car segons Gamillscheg (*ZRPh.* XLVIII, 212) seria més aviat adaptat del fr. *boursoufflé*. — ¹² Sí: aquell «que deia *fotre*, per no dir *carai*». — ¹³ Com a comprovació, sobretot de la verssemblança formal del compost, valgui la forma *galtiflera*, usada pel baró de Maldà, en el *Coll. de la Bona Vida*, p. 72: «don Antoni amb casaca morada, que pareixia nunci del Papa, coloradet de cara, i amb prou bones *galtifleres*, molt rissuenyo —». ¿S'hauria usat aquest també en el sentit polític? La seva família podia saber-ho.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *botidura*, *botiró*, *botera*, *potera*, *embotir*, *embotir-se*, *embotit*, *embotidor*, *embotidora*, *embotidura*, *embotiment*, *rebotit*, *rebotir-se*, *boticaixada*, *puticaixada*, *boticaix*, *boticaixó*, *botifarra*, *botifarrera*, *embotifarra-ment*, *embotifarrar*, *esbotifarrar*, *desbotifarrar*, *botifarrer*, *botifarrera*, *botifarró*, *botifarroner*, *botifarrot*, *botinflat*, *putinflat*, *botinflar*, *botiflò*, *botifler*.

BOTJA, nom de diverses plantes que creixen molt abundantment sobretot en els erms, molt vivaces i usades només per a menesters humils (escombres, lle nyeta, cucs de seda): mot peculiar al català, d'origen desconegut, potser pre-romà; és possible que l'etimologia, qualsevol que sigui, s'inspirés en el fet de brotar una mica pertot, irrepresiblement; ignorem quin pogué ser i d'on podria venir el seu ètimon, que jutjant per les normes de fonètica històrica degué tenir una forma com *BŌTICA o *BŪDICA, si bé es pot conjecturar que sigui el mateix que va donar el gascó antic i modern *pódja* (aran. *púga*) 'ermàs aplevat', que podria relacionar-se amb un nom base de la mateixa cosa, **ipu* (*ipu-lar* 'prat de *ipu*'), d'on potser un col·lectiu basco-aquitànic *IPUDI, del qual derivaria *IPŪDICA, base possible, alhora, del nostre *botja* i del gascó *pódja*. □ 1.ª doc.: com a nom de l'enramada de cucs,